

30.09.2024

Asia/3

§ 92

Hankintaoikaisuvaatimus toimitusjohtajan päätökseen 30.5.2024 § 55

HEL 2024-004386 T 02 08 02 00

Päätös

Rakentamispalveluliikelaitoksen johtokunta päätti hylätä hankintaoikaisuvaatimuksen Staran toimitusjohtajan päätöksestä 30.5.2024 § 55, lumenvastaanoton logistinen ohjaus ja kulunvalvonta -palveluhankinta.

Samalla johtokunta päätti tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta heti.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Timo Martiskainen

Lisätiedot

Jake Hakulinen, projektipäällikkö, puhelin: 310 39616
jake.hakulinen(a)hel.fi
Oiva Pälsi, lakimies, puhelin: 310 60068
oiva.palsi(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 17.6.2024, saate
- 2 Oikaisuvaatimus 17.6.2024
- 3 Oikaisuvaatimus 17.6.2024, liite, muutoksenhakuohjeet
- 4 Oikaisuvaatimus 17.6.2024, liite, päätös
- 5 Oikaisuvaatimus 17.6.2024, liite, tarjouspyyntö
- 6 Oikaisuvaatimus 17.6.2024, liite, vertailutaulukko
- 7 Oikaisuvaatimus, Turvaexpertit Helsinki Oy, täydennys 27.8.2024, saate
- 8 Oikaisuvaatimus, Turvaexpertit Helsinki Oy, täydennys 27.8.2024
- 9 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 20 k)
- 10 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 20 k)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisupäätös

Otteet

Ote
Asianosaiset

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisupäätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Turvaexpertit Helsinki Oy (Turvaexpertit) on jättänyt hankintaoikaisuvaatimuksen Staran toimitusjohtajan päätöksestä 30.5.2024 § 55, jolla päätettiin hankkia lumen vastaanoton logistinen ohjaus ja kulunvalvontapalvelu. Hankintapäätös on annettu sähköisesti tiedoksi 3.6.2024, jolloin 17.6.2024 saapunut hankintaoikaisuvaatimus on tehty sille asetetussa määräajassa.

Turvaexpertit on täydentänyt alkuperäistä vaatimustaan 27.8.2024 saapuneella lisäkirjelmällä.

Helsingin kaupungin hallintosäännön 19 luvun 4 §:n mukaan liikelaitoksen johtokunnan tekemän ja sen alaisen viranhaltijan päätöksestä tehdyn hankintaoikaisuvaatimuksen käsittelee liikelaitoksen johtokunta.

Hankintaoikaisuvaatimus

Alkuperäisessä hankintaoikaisuvaatimuksessaan Turvaexpertit vaatii Staran toimitusjohtajan päätöksen kumoamista ja päätöksen täytäntönnäpön välitöntä keskeyttämistä. Turvaexpertit on perustellut vaatimustaan sillä, että tarjouskilpailua koskeva tarjouspyyntö on sen käsityksen mukaan ollut epäselvä ja tämän takia tarjouskilpailussa annetut tarjoukset eivät ole hankintalain (1397/2016) tarkoittamalla tavalla vertailukelpoisia keskenään. Lisäksi Turvaexpertit on vedonnut siihen, että hankintamenettelyyn osallistuneita tarjoajia ei sen käsityksen mukaan ole kohdeltu tasapuolisesti ja syrjimättömästi, mikäli tarjouskilpailun voittaneen Lohde Trust Oy:n on sallittu käyttää lumenkaatopaikoilla olemassa olevaa tekniikkaa uuden tekniikan hankkimisen sijasta.

Turvaexpertit on esittänyt näkemyksensä, että kustannuksiltaan vertailukelpoisten kokonaisuuksien saaminen tarjouskilpailussa on edellyttänyt, että kaikkien tarjoajien on tullut antaa tarjouksensa tarvittavien laitteiden ja tietojärjestelmien osalta perustuen uusien laitteiden ja tietojärjestelmien hankintaan. Tätä tulkintaansa Turvaexpertit on perustellut tarjouspyynnössä esitetyllä maininnalla: Palvelu sisältää lisäksi tarvittavien tietojärjestelmien ja laitteiden hankinnan, huollon, kunnossapidon, ikapäivystyksen, korvaushankinnan sekä vastuun laitteista vakuutukseen." Turvaexpertit on ikaisuvaatimuksensa mukaan ymmärtänyt kyseisen lauseen niin, että tarjoajan on hankittava palvelun tuottamiseen tarvittavat tietojärjestelmät ja laitteet nimenomaan uusina. Edelleen Turvaexpertit on esittänyt, että erot tarjousten vertailuhinnoissa sen sekä tarjouskilpailun voittaneen Lohde Trust Oy:n välillä viittaavat siihen, että Lohde Trust Oy on laskenut tarjoushintansa siten, että se käyttäisi olemassa olevia tietojärjestelmiä ja laitteita palvelun tuottamiseen.

27.8.2024 saapuneessa lisäkirjelmässä Turvaexpertit on täydentänyt hankintaohjelmastaan esittämillään uusilla perusteilla. Turvaexpertit on esittänyt lisäkirjelmässään, etteivät tarjouskilpailun voittaneen Lohde Trust Oy:n tarjouksessaan antamat referenssit sen näkemyksen mukaan täytä tarjouspyynnössä referensseille asetettuja vaatimuksia. Lisäksi Turvaexpertit on esittänyt, että Lohde Trust Oy on tarjouspyynnön vastaisesti salannut tarjouksensa referenssit ja että referenssit eivät ole tarjouspyynnössä tarkoitettuja liikesalaisuuksia.

Hankintayksikkö on hankintaohjelmastaan johdosta kuullut Lohde Trust Oy:tä asianosaisena. Lohde Trust Oy on toimittanut vastineensa alkuperäiseen hankintaohjelmastaan 23.8.2024 sekä Turvaexperttien toimittamaan lisäkirjelmään 16.9.2024.

Oikeusohjeet ja oikeudellinen arviointi

Hankintalain 2 §:n mukaan lain tavoitteena on muun muassa tehostaa julkisten varojen käyttöä, edistää laadukkaiden, innovatiivisten ja kestävien hankintojen tekemistä sekä turvata yritysten ja muiden yhteisöjen tasapuoliset mahdollisuudet tarjota tavaroita, palveluja ja rakennusurakoita julkisten hankintojen tarjouskilpailuissa. Hankintayksiköiden on pyrittävä järjestämään hankintatoimintansa siten, että hankintoja voidaan toteuttaa mahdollisimman taloudellisesti, laadukkaasti ja suunnitelmallisesti olemassa olevat kilpailuolosuhteet hyväksi käyttäen ja ympäristö- ja sosiaaliset näkökohdat huomioon ottaen.

Hankintalain 3 §:n 1 momentin mukaan hankintayksikön on kohdeltava hankintamenettelyn osallistujia ja muita toimittajia tasapuolisesti ja syrjimättömästi sekä toimittava avoimesti ja suhteellisuuden vaatimukset huomioon ottaen.

Hankintalain 67 § 1 momentin mukaan tarjouspyyntö, neuvottelukutsu ja niiden liitteet on laadittava niin selviksi, että niiden perusteella voidaan antaa keskenään vertailukelpoisia tarjouksia.

Turvaexpertit on esittänyt, että tarjouspyynnössä ollut maininta ”Palvelu sisältää lisäksi tarvittavien tietojärjestelmien ja laitteiden hankinnan, huollon, kunnossapidon, vikapäivityksen, korvaushankinnan sekä vastuun laitteista vakuutuksineen.” on tulkittava niin, että hankintayksikkö on edellyttänyt tarjoajilta nimenomaan uusien tietojärjestelmien ja laitteiden hankintaa palvelun tuottamista varten. Tämä tulkinta on kuitenkin lauseen sanamuodolle tavanomaisesti ymmärrettynä annettavaa merkitystä suppeampi. Lauseessa on edellytetty, että palvelu sisältää ”– tarvittavien tietojärjestelmien ja laitteiden hankinnan –”, eikä lauseesta näin ollen ole tehtävissä johtopäätöstä siitä, että hankittavien tietojärjestelmien ja laitteiden tulisi välttämättä olla uusia. Näin ollen kyseisen maininnan sanamuoto ei tue Turvaexperttien siitä tekemää tulkintaa.

Tätä tulkintaa eivät myöskään tue hankintalain 2 §:ssä mainitut hankintalain tavoitteet, jotka edellyttävät hankintayksiköiltä muun muassa hankintojen mahdollisimman taloudellista toteuttamista ja kilpailuolosuhteiden hyödyntämistä. Hankinnan kohteen rajaaminen ainoastaan uutena hankittaviin järjestelmiin ja laitteisiin tilanteessa, jossa tarjoajilla voi olla mahdollisuus kustannustehokkaasti hyödyntää myös valmiiksi olemassa olevia, esimerkiksi varastoituja tai muualta siirrettäviä, järjestelmiä tai laitteita olisi hankintalain tavoitteiden sekä hankintayksikön intressien kanssa ristiriidassa, mikäli erityistä syytä tällaiselle rajaukselle ei ole. Turvaexperttien tekemää tulkintaa ei näin ollen voi pitää perusteltuna myöskään lausetta hankintalain tavoitteiden valossa tulkiten.

Pelkästään sen, että Turvaexpertit on oikaisuvaatimuksensa mukaan ymmärtänyt tarjouspyynnössä olleen maininnan sen sanamuotoa suppeammaksi, ei voida edellä mainituista syistä pitää perusteltuna syynä katsoa tarjouspyynnön olleen kuitenkin Turvaexperttien esittämällä tavalla hankintalain 67 § 1 momentin vastaisesti niin epäselvä, ettei sen perusteella ole voitu antaa keskenään vertailukelpoisia tarjouksia. Turvaexperttien esittämä oikaisuvaatimus on näin ollen tältä osin perusteeton.

Turvaexpertit on myös esittänyt väitteen, että hankintayksikkö kohtelee tarjoajia hankintalain 3 §:n 1 momentissa asetettujen tasapuolisuutta ja syrjimättömyyttä koskevien velvoitteiden vastaisesti, mikäli se sallii voitaneen tarjoajan käyttää palvelun toimittamiseen olemassa olevaa tekniikkaa uuden tekniikan hankkimisen sijasta. Hankintayksikkö on edellä mainitulla tavalla tarjouspyynnön mukaisesti sallinut kaikkien tarjouskilpailuun osallistuneiden tehdä tarjouksensa palvelun toimittamisesta rajaamatta mahdollisuutta käyttää tarjoajilla olemassa olevaa tekniikkaa palvelun toimittamiseen. Turvaexperttien esittämä oikaisuvaatimus on näin ollen myös tältä osin perusteeton.

Turvaexpertit on lisäkirjelmässään esittänyt väitteen, etteivät Lohde Trust Oy:n tarjouksessaan antamat referenssit sen näkemyksen mukaan täytä tarjouspyynnön vaatimuksia. Referenssejä koskeva vaatimus on tarjouspyynnön ESPD-lomakkeen kohdassa IV C ilmoitettu seuraavasti: "Tarjoajan tulee esittää vähintään kaksi (2) referenssiä hankinnan kohdetta vastaavista palveluista. Hyväksytyksi referenssiksi katsotaan sellaisten palvelukokonaisuuksien tuottaminen, jotka sisältävät vähintään viisi (5) kpl ajoneuvojen kulunvalvontaan tai tunnistamiseen liittyviä kohteita, joissa yksittäisessä kohteessa kulunvalvonnan tapahtumien määrä on ylittänyt 500 kpl vuorokaudessa ja 100 kpl tunnissa ja kohteen kesto on ollut yli 6 kuukautta. Referenssit eivät saa olla yli 3 vuotta vanhoja. Myös käynnissä olevat palvelut hyväksytään referensseiksi. Voimassa olevan sopimuksen on pitänyt kestää vähintään

1 vuoden ajan. Kustakin referenssistä on oltava esitetty luotettava selvitys."

Hankintayksikkö on tarkistanut Lohde Trust Oy:n tarjouksessaan antamat referenssit ja todennut ne tarjouspyynnössä asetetut vaatimukset täyttäväksi. Näin ollen Turvaexperttien lisäkirjelmässään esittämä väite Lohde Trust Oy:n tarjouksessaan antamien referenssien riittämättömyydestä on perusteeton.

Lisäkirjelmässään Turvaexpertit on myös väittänyt Lohde Trust Oy:n tarjouspyynnön vastaisesti ilmoittaneen referenssejään koskevat tiedot liikesalaisuuksina salassa pidettäviksi ja etteivät referenssit ole tarjouspyynnössä tarkoitettuja liikesalaisuuksia. Tarjouspyynnössä on sallittu liikesalaisuustietojen esittäminen ja todettu asiakirjojen julkisuudesta seuraavaa: "Hankinta-asiakirjojen julkisuutta sääntelee laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta (621/1999). Hankintaan osallistuvan yrityksen toimittamat tarjousasiakirjat ja tiedot tulevat pääsääntöisesti julkisiksi hankintaprosessin yhteydessä. Hankintapäätös tulee julkiseksi, kun se on allekirjoitettu. Tällöin julkisiksi tulevat mm. tarjouksen valintaan vaikuttaneet seikat, hinnat ja muu sisältö. Tarjousasiakirjat tulevat julkisiksi asianosaisille eli toisille tarjoajille, kun hankintaa koskeva päätös on tehty. Kaikki tarjousasiakirjat, lukuun ottamatta salassa pidettäviä tietoja, ovat julkisia sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen. Tarjousten vertailuhinnat ovat kuitenkin aina julkisia. Julkisuuslain 24 §:ssä säädetään salassa pidettävistä viranomaisasiakirjoista. Jos tarjoajan näkemyksen mukaan tarjous sisältää liikesalaisuuksia, tulee ne merkitä Tarjouspalvelussa tarjoustähtä." "

Tarjouspyynnössä ei näin ollen ole edellytetty referenssien olevan julkisia. Turvaexperttien esittämä väite Lohde Oy:n referenssien liikesalaisuusluonteen tarjouspyynnön vastaisuudesta on näin ollen perusteeton.

Johtopäätökset

Hankintaoikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty sellaisia perusteita, joiden johdosta toimitusjohtajan tekemää hankintapäätöstä 30.5.2024 § 55 tulisi muuttaa. Esittelijän mielestä johtokunnan tulee näin ollen yllä mainituilla perusteilla hylätä Turvaexperttien hankintaoikaisuvaatimus perusteettomana.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Timo Martiskainen

Lisätiedot

Jake Hakulinen, projektipäällikkö, puhelin: 310 39616
jake.hakulinen(a)hel.fi

30.09.2024

Asia/3

Oiva Pälsi, lakimies, puhelin: 310 60068
oiva.palsi(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 17.6.2024, saate
- 2 Oikaisuvaatimus 17.6.2024
- 3 Oikaisuvaatimus 17.6.2024, liite, muutoksenhakuohjeet
- 4 Oikaisuvaatimus 17.6.2024, liite, päätös
- 5 Oikaisuvaatimus 17.6.2024, liite, tarjouspyyntö
- 6 Oikaisuvaatimus 17.6.2024, liite, vertailutaulukko
- 7 Oikaisuvaatimus, Turvaexpertit Helsinki Oy, täydennys 27.8.2024, saate
- 8 Oikaisuvaatimus, Turvaexpertit Helsinki Oy, täydennys 27.8.2024
- 9 Salassa pidettävä (JulKL (621/1999) 24.1 § 20 k)
- 10 Salassa pidettävä (JulKL (621/1999) 24.1 § 20 k)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisupäätös

Otteet

Ote

Asianosaiset

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisupäätös

Päätöshistoria

Keskushallinto Rakentamispalveluliikelaitos Toimitusjohtaja 30.05.2024 § 55